

طبقه‌بندی انواع مقالات بر اساس میزان ارزش آن‌ها در تعدیل ممارست بالینی

Classification of Types of Articles Based on Their Values in Modifying Clinical Practice

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

در طول سالیانی که از نشر مقالات علمی در حوزه سلامت می‌گذرد [۱]، در نگارش این مقالات تغییرات و تحولات عمده‌ای رخ داده است. به نحوی که امروزه، مطالعات با طراحی‌های گوناگونی در قالب مقالات علمی به رشته تحریر درمی‌آیند. از این رو، این امکان وجود دارد که انواع مقالات نگارش شده در حوزه سلامت را بر اساس میزان ارزش و اهمیت آن‌ها در تعدیل ممارست بالینی طبقه‌بندی نمود. هدف از نگارش این سخن سردبیری، آشنا ساختن خوانندگان فرهیخته مجله دانشگاه با چنین طبقه‌بندی می‌باشد.

در این طبقه‌بندی می‌توان مقالات را به ترتیب افزایش اهمیت آن‌ها در تعدیل ممارست بالینی، به شرح زیر معرفی نمود [۲]:

۱. مطالعات درون محیط آزمایشگاهی (In Vitro Studies)

۲. مطالعات انجام شده بر روی حیوانات آزمایشگاهی (Animal Studies) یا مطالعات تجربی (Experimental Studies) [۳]

۳. مقالات سردبیری و نقطه نظرات (Editorials and Opinions) [۴]

۴. گزارش مورد (Case Report) [۴]

۵. گزارش موارد (Case Series) [۴]

۶. مطالعات مقطعی (Cross-Sectional Studies) [۵]

۷. مطالعات مورد-شاهدی (Case-Control Studies) [۵]

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
تلفن: ۰۳۴-۳۴۲۶۴۰۰۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۴۲۵۵۲۰۹، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

۸. مطالعات همگروهی (Cohort Studies) [۵]

۹. مطالعات کارآزمایی بالینی دوسو کور (Randomised Controlled Double Blind Clinical Trials Studies) [۶]

۱۰. مطالعات مروری منظم و فراتحلیل‌ها (Systematic Reviews and Meta- Analysis) [۷]

بر اساس این طبقه‌بندی، مطالعات درون محیط آزمایشگاهی و مطالعات تجربی کمترین و مطالعات کارآزمایی‌های بالینی دوسو کور، مطالعات مروری منظم و فراتحلیل‌ها، بیشترین اثر و فایده را برای ایجاد تغییر و تعدیل در ممارست بالینی دارند. البته، شرط اصلی در ایفای چنین نقشی آن است که کلیه مطالعات بر اساس اصول اساسی خود طراحی و اجرا شده و به رشته تحریر درآیند. لازم به توضیح است که مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در راستای وظیفه خطیر خود درباره آموزش چگونگی گزارش صحیح اغلب این مطالعات، مقالات کوتاهی را در قالب سخن سردبیری به رشته تحریر در آورده است و علاقمندان می‌توانند به منابع استناد شده برای هر مطالعه ارجاع نمایند.

References

- [1] Rezaeian M. The History of the Scientific Article Writing. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2013; 12 (8): 597-8.
- [2] Earnshaw JJ. How to write a clinical paper for publication. *Surgery* 2012; 30(9): 437-41.
- [3] Rezaeian M. How to report the experimental studies. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2016; 14(10): 811-2
- [4] Rezaeian M. Non-research articles . *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2014; 13(1): 1-2.
- [5] Rezaeian M. How to Report Observational Studies. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2013; 12(6): 415-6.
- [6] Rezaeian M. How to Report Randomised Trial Studies. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2013; 12(5): 331-2.
- [7] Rezaeian M. How to report systematic reviews and meta-analyses. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2013; 12(2): 87-8.